

Nr 325.

Av herr **Bäcklund m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 13, angående ändrade villkor för underhåll och pensioner till avskedat indelt manskap vid armén och marinen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 13 till årets riksdag angående ändrade villkor för underhåll och pensioner till avskedat indelt manskap vid armén och marinen m. m. har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva bl. a., att avskedat indelt manskap från armén med minst 15 men under 20 tjänstår, som styrker sig hava tjänstgjort minst 600 dagar, må från och med den 1 juli 1931 komma i åtnjutande av underhåll ur Vadstena krigsmanshuskassa enligt samma grunder, som gälla beträffande sådant manskap, som tjänat i minst 20 men ej 25 år.

Ett bifall till detta Kungl. Maj:ts förslag kommer givetvis att göra åtskilliga f. d. indelta soldater underhållsberättigade, men det kan ifrågasättas, om de, som mest äro i behov av underhåll, därigenom bliva hjälpta, ty ju äldre en f. d. indelt soldat är, desto mindre möjligheter har han att uppfylla det ovan angivna villkoret att hava fullgjort minst 600 dagars tjänstgöring.

I Kungl. Maj:ts proposition räknas med 600 tjänstgöringsdagar såsom motsvarande ungefär 20 regementsmöten eller den tjänstgöring, som beträffande det indelta manskapet i allmänhet erfordrats under 20 anställningsår. Sedan 1901 års härordnings genomförande hava ock infanteriets indelta haft att årligen fullgöra ett regementsmöte om 30 dagars varaktighet, och därutöver har var och en också genomgått rekrytutbildning under 150 dagar. En indelt soldat, som började göra tjänst fr. o. m. 1902, lär alltså hava fullgjort minst 600 dagars tjänstgöring under en tjänstetid av 15 år, och han blir sålunda vid ett bifall till Kungl. Maj:ts proposition berättigad till underhåll. En sådan f. d. indelt soldat kan nu beräknas vara något över 50 år gammal, då han kommer ifråga till underhåll.

För äldre indelt manskap lär emellertid det fullgjorda antalet tjänstgöringsdagar icke komma att uppgå till 600, såvitt de icke fullgjort extra tjänstgöring, under sina 20 tjänstear. De indelta lära nämligen hava fullgjort tjänstgöring av samma varaktighet som de värnpliktige, och före 1901 års härordnings genomförande hade ju regementsmötet en varaktighet av 22 dagar och rekrytutbildningen pågick under 68 dagar. Före 1892 var motsvarande tjänstgöring respektive 15 och 30 dagar. En f. d. indelt soldat, som var i tjänst åren 1885—1900 lär alltså icke hava fullgjort mera än omkring 320 tjänstgöringsdagar såsom honom åliggande minsta tjänstgöring, och han skulle alltså behöva hava fullgjort 280 dagars extra tjänstgöring för att enligt Kungl. Maj:ts förslag bliva berättigad till underhåll. En sådan f. d. indelt soldat torde nu vara omkring 65 år gammal, och på grund av sin

ålder torde han vara i större behov av underhåll än en yngre kamrat. Visserligen har den äldre gjort kortare effektiv tjänstgöring, men han har, såsom allt indelt manskap, varit skyldig att när som helst inställa sig till tjänstgöring, då myndigheterna så påkallat.

Med hänsyn till ovannämnda förhållanden beträffande tjänstgöringsperiodernas längd kan det ock hända, att en f. d. soldat, som räknar 18 års tjänst eller däröver, icke har fullgjort 600 tjänstgöringsdagar, och alltså skulle ej heller han bliva underhållsberättigad, därest Kungl. Maj:ts förslag i här avsedd del utan ändring bifalles. Riksdagen har emellertid under de senare åren i anledning av väckta motioner alltid medgivit, att f. d. indelta soldater, vilka räknat minst 18 tjänsteår, må komma i åtnjutande av underhåll utan avseende på det antal tjänstgöringsdagar, som de kunna hava fullgjort. Vid ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag oförändrat, skulle alltså dylika indelta få mindre möjligheter att erhålla underhåll än f. n., då riksdagen efter prövning i varje särskilt fall förklarar dem berättigade att erhålla det för fulla 20 års tjänst bestämda underhållet. Då något sådant icke torde vara riksdagens avsikt, synas skäl föreligga, att riksdagen i samband med beslut om bifall till Kungl. Maj:ts proposition beslutar, att avskedat indelt manskap från armén med minst 18 tjänsteår må från och med den 1 juli 1931 åtnjuta understöd ur Vadstena krigsmanshuskassa.

Vad angår sådant avskedat indelt manskap, som fullgjort sin tjänstgöring helt eller delvis före 1901 års härordnings genomförande, synes, för att dylikt manskap ej skall ställas sämre än övrigt, böra stadgas, att varje före 1901 års härordnings genomförande fullgjort regementsmöte skall anses hava haft en varaktighet av 30 dagar, då det gäller att beräkna tjänstgöringstid, som berättigar att åtnjuta underhåll ur Vadstena krigsmanshuskassa.

Med stöd av det sålunda anförda få vi härmed hemställa,

att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts i proposition nr 13 framlagda förslag ville besluta, dels att f. d. indelta manskap från armén med minst 18 tjänsteår utan avseende å fullgjort antal tjänstgöringsdagar må bliva berättigat till underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, dels att beträffande f. d. indelt manskap, som varit i tjänst före 1901 års härordnings genomförande, regementsmöte skall anses hava haft en varaktighet av 30 dagar, då det gäller att beräkna det antal tjänstgöringsdagar, som efter 15 års tjänst berättigar till erhållande av underhåll från nämnda kassa.

Stockholm den 26 januari 1931.

Helge Bäcklund.

J. A. Persson,
Tidaholm.

Nils Holmström.

M. L. Petersson,
Broaryd.

C. O. Johanson,
Huskvarna.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Carl Björling.